

مراسم پیروزی یا توزیع مدال از آتن (۱۸۹۶) تا آتن (۲۰۰۴)

تاریخ دریافت مقاله : ۸۴/۱/۱۰
تاریخ تصویب مقاله : ۸۴/۲/۳۱

❖ دکتر حسین مجتهدی، عضو هیأت علمی دانشکده تربیت بدنی
دانشگاه اصفهان

چکیده : سالهای بین ۱۸۹۶ تا ۱۹۲۸، دوره‌ی زمانی مهمی در بازیهای المپیک مدرن به شمار می‌روند. برنامه‌های ورزشی و آنچه امروزه به نام مراسم المپیک نامیده می‌شوند، در آن سالها شکل گرفتند. در المپیک آتن (۱۸۹۶) شاه با گفتن تبریک به قهرمانان، به آنها مدال، دیپلم افتخار و شاخه زیتون وحشی اعطا کرد. در المپیک استکهلم (۱۹۱۲) برای اولین بار پرچم ملی سه قهرمان برتر در مراسم اختتامیه برافراشته شد. در المپیک آنتورپ (۱۹۲۰) جوایز در زمانهای متفاوتی توزیع شد و فقط پرچم کشوری به اهتزاز در آمد سرود ملی کشوری خوانده شد که برنده مدال طلا شده بود. در المپیک پاریس (۱۹۲۴) برای اولین بار رئیس کمیته بین‌المللی المپیک مدالها را توزیع کرد و آخرین المپیکی بود که کوربترن حضور داشت. در المپیک آستردام (۱۹۲۸) برای اولین بار مدالها در محل برگزاری مسابقات، غیر از استادبوم اصلی توزیع شد. از المپیک لوس آنجلس (۱۹۳۲) تا آتن (۲۰۰۴) توزیع مدالها با استفاده از سکو و به روش تقریباً یکسانی انجام شد و از المپیک ۱۹۵۶ تاکنون، هیچ تغییر عمده و اساسی در نحوه اجرای مراسم پیروزی به وجود نیامده است.

مقدمه

موضوع مقاله، درباره یکی از برنامه های مهم بازیهای المپیک (مراسم توزیع مدال) است. عمده ترین مراسم المپیک، شامل مراسم افتتاحیه^۱، مراسم اختتامیه^۲ و مراسم پیروزی^۳ است که به مراسم توزیع مدال یا اهدای جوایز معروف شده است. نحوه اجرای مراسم پیروزی، از المپیک آتن (۱۸۹۶) تا المپیک آمستردام (۱۹۲۸) از نظر زمان، مکان، شکل، نحوه توزیع مدالها و همچنین افرادی که جوایز را اهدا می کردند، فراز و نشیبهای زیادی داشته است. اما پس از المپیک لوس آنجلس (۱۹۳۲) تقریباً به شکل یکنواخت امروزی یعنی استفاده از سکو در آمد و از سال ۱۹۵۶ تاکنون، هیچ تغییر عمده ای در نحوه توزیع جوایز به وجود نیامده است (۱۰).

در جلسات IOC، درباره نحوه برگزاری مراسم المپیک تأکید می شود که مراسم پیروزی مانند سایر مراسم المپیک بسیار مهم و بازگو کننده مفهوم المپیزم و نشان دهنده جایگاه و مقام IOC هستند. همچنین شبکه های تلویزیونی ملی در سرتاسر جهان که این مراسم را پخش می کنند، باید آن را بدون کم و کاست و یا وقفه، تحت پوشش تلویزیونی قرار دهند و آن را بدون سانسور پخش کنند (۵).

روشن شناسی

در این مطالعه با استفاده از مطالب مستند، عکسهای موجود در کتابهای تاریخی، مجله ها و گزارشهای شفاهی صاحب نظران سعی شده است تا نحوه برگزاری مراسم پیروزی با جزئیات تشریح شود. مواردی که در این مراسم ثبت و گزارش شده اند، شامل:

۱. نوع مدال یا کاپهای قهرمانی اهداشده
۲. نحوه بالا رفتن پرچمهای ملی قهرمانان
۳. سرود ملی قهرمانان پیروز

۴. افراد توزیع کننده جوایز

۵. محل اهدای مدالها و جوایز

۶. نحوه توزیع مدال به قهرمانان رشته های انفرادی و تیمی

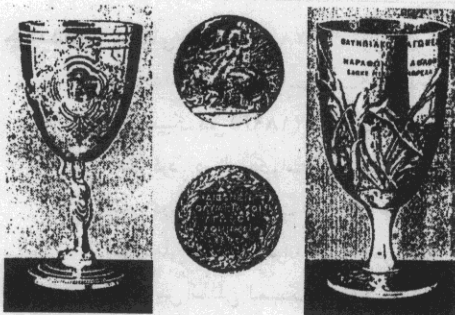
۷. زمان توزیع جوایز و مدالها

۸. نحوه اجرای آن روی سکو یا بدون سکو در حضور پادشاه و...

در برخی از بازیهای المپیک، مدارک و شواهد مستند کافی برای تشریح این مراسم وجود ندارد که خود نیز یکی از محدودیتهای این بررسی به شمار می رود.

نتایج

در این بخش، روش برگزاری مراسم پیروزی (توزیع و اهدای مدال) به ترتیب از آتن ۱۸۹۶ تشریح می شود.

شکل ۱. مدالها و کاپهای قهرمانی سال ۱۸۹۶ (المپیک

آتن)*

المپیک آتن (۱۸۹۶)

در المپیک آتن، مراسم توزیع مدال بدین شکل بود که پادشاه در جایگاهی پوشیده از فرش قرار

1. Opening ceremony
2. Closing ceremony
3. Victory ceremony

* از منبع شماره ۱۱

نزدیک پادشاه، ۱۲ عضو دولت به همراه نخست وزیر آقای فیلامون^۱ ایستاده بودند. درست در مقابل جایگاه، برندگان المپیک با لباس رسمی براساس برنامه قبلی صف کشیده بودند. حاجی پتروس^۲، افسر توپخانه به عنوان گوینده مراسم با صدای بلند، نام هر یک از برندگان المپیک، کشورشان ورشته ورزشی آنها را می خواند. مدال نقره با شاخه زیتون برای مقام اول و مدال برنز با شاخه برگ بو برای مقام دوم در نظر گرفته شده بود. افراد خوانده شده، چند قدم به جلو به سمت جایگاه می آمدند و به شاه تعظیم می کردند. شاه با گفتن تبریک به آنها، دیپلم افتخار، شاخه زیتون وحشی و مدالها را به قهرمانان اعطا می کرد. بعد از فشردن دستهای آنها، قهرمان پس از تعظیم به مکان دیگری منتقل می شد. تشویق تماشاگران پس از اعلام هر نام شنیده می شد. تشویق و هیاهوی حاضران برای ورزشکاران شناخته شده و رشته های ورزشی خاص، بر حسب اهمیت بیشتر بود. برای رشته های خاص مانند ماراتن، کاپ قهرمانی داده می شد (۱۲، ۱۳). شاه جوایز ویژه را برای رشته های ورزشی خاص، مانند جام قهرمانی را به دونده ماراتن اهدا می کرد

در المپیک ۱۹۰۰ پاریس و ۱۹۰۴ سنت لوئیس، مراسم توزیع مدال تقریباً مانند المپیک آتن برگزار شد. در شکل ۴، قهرمان پرتاب دیسک را در حال گرفتن کاپ ویژه قهرمانی در المپیک سنت لوئیس مشاهده می کنید و قهرمان دیگر نیز در شکل ۴، در حال گرفتن کاپ قهرمانی در رشته ماراتن است.

1. Mr Philemon
2. Ch. Hadjipetros

* از منبع شماره ۱۱

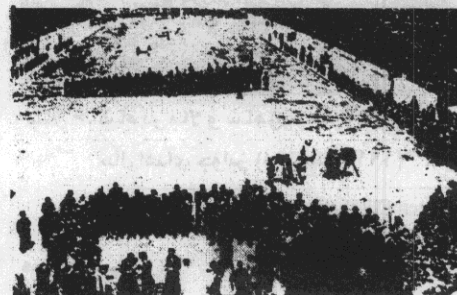
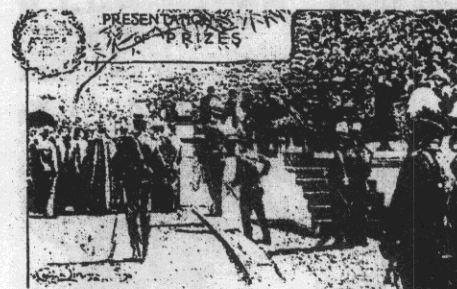
** از منبع شماره ۱۱

می گرفت. و میزی در سمت چپ او قرار داشت که شامل شاخه ای از زیتون وحشی، شاخه ای از برگ بو، دیپلم افتخار در داخل رمان آبی یا سفید و مدالهای نقره (برای مقام اول) و برنز (برای مقام دوم) بود.

شکل ۲. قهرمانان با جوایز در تصویر پایین و مراسم اهدای مدال در تصویر بالا دیده می شود (آتن

۱۸۹۶)

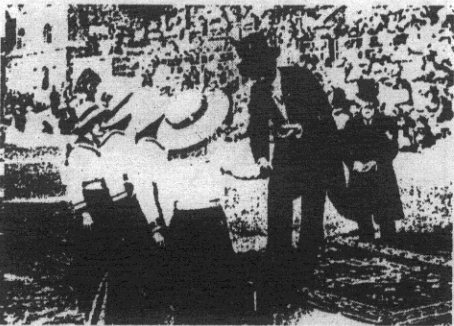
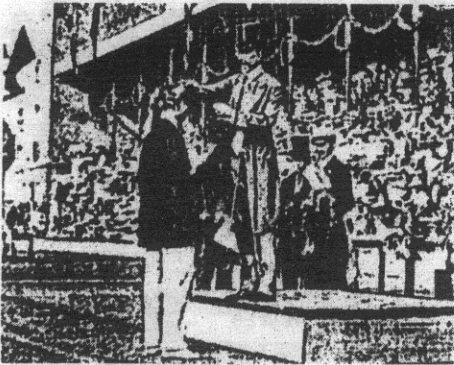

شکل ۳. مراسم توزیع مدال در آتن (۱۸۹۶)

کردند. ملکه قبل از آخرین رقابت بازیها در رشته ۱۶۰۰ متر که یک آمریکایی برنده آن شد، وارد استادیوم شد. در شکل ۵، ملکه از جایگاه ویژه در حال دادن جایزه به قهرمان ماراتن دوراند و پتری^۱ از ایتالیاست.

المپیک استکهلم (۱۹۱۲)

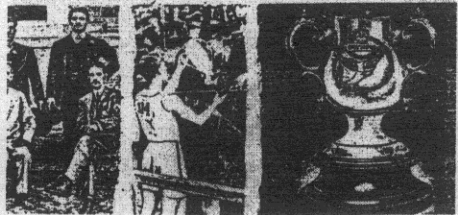
در این بازیها، نکته مهم در مراسم پیروزی این بود که برای اولین بار، پرچم ملی سه قهرمان برتر در

شکل ۶. شاه در بالا و شاهزاده چارلز در پایین در حال اهدای جوایز (استکهلم ۱۹۱۲)***

1. Queen Elisabeth
2. Dorando Pietri (Italy)

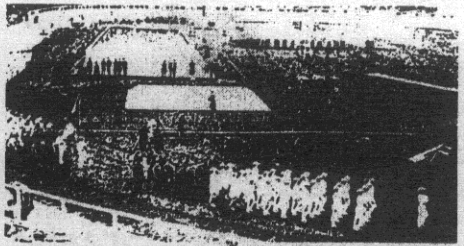
* از منبع شماره ۷
** از منبع شماره ۱۲
*** از منبع شماره ۹

شکل ۴. قهرمانان پرتاب دیسک در بالا و قهرمانان دیگر در تصویر پایین در حال دریافت کاپ قهرمانی (سنت لوئیس، ۱۹۰۴)*

المپیک لندن (۱۹۰۸)

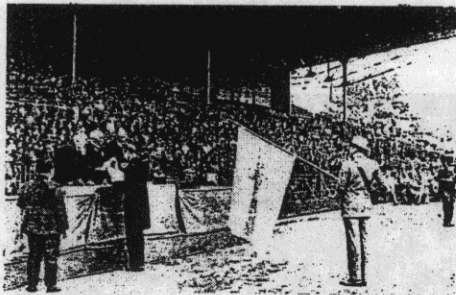
در مراسم پیروزی، مدالها و دیپلمهای افتخار روی میز چیده شده بودند. جوایز را در پایان بازیها، نمایندگان اشراف و خود ملکه الیزابت^۱ به برندگان اعطا

شکل ۵. ملکه انگلیس در حال اهدای کاپ قهرمانی به دونده ماراتن (لندن ۱۹۰۸)**

المپیک پاریس (۱۹۲۴)

در مراسم پیروزی این المپیک، پرچمهای برندگان مدال طلا، نقره و برنز به اهتزاز در آمد (مانند استکهلم) و تنها سرود ملی کشور قهرمان اول نواخته شد. (پرچم برنده مدال طلا بزرگتر از دیگران بود). در این المپیک نیز برای اولین بار، رئیس کمیته بین المللی المپیک (IOC) مدالها را توزیع کرد و همراهان وی نیز رئیس کمیته برگزاری و رئیس کمیته اجرایی (IOC) حضور داشتند. این المپیک آخرین المپیکی بود که مرحوم کویرتن در آن حضور داشت (۱۲، ۱۳).

شکل ۷. مرحوم کویرتن به همراه دو نفر از اعضای IOC در حال اهدای جوایز (پاریس، ۱۹۲۴)

المپیک آمستردام (۱۹۲۸)

با وجودی که در مورد مراسم پیروزی آیین نامه ای تهیه شده بود، مبنی بر اینکه پرچم ملی برنده مدال طلا برافراشته شود، اما این مراسم شبیه مراسم ۱۹۲۴ پاریس بود و پرچم هر سه برنده مدال برافراشته شد و

1. Jim Thrope
2. Prince Charles

۳. اظهارات پروفیسور بارنی استاد دانشگاه کانادا، و با استناد به یافته های دانشجویان تحصیلات تکمیلی که با مطالعه مجله های اروپایی قدیمی به این امر واقف شده اند.

* از منبع شماره ۷

هر رشته ورزشی، به طور جداگانه روی سه میله فلزی به عنوان مدالهای طلا، نقره و برنز در مراسم اختتامیه توزیع شد. پادشاه، برنده مقام اول را با شاخه بلوط، مدال طلا و کاپ قهرمانی که برای برخی رشته های خاص در نظر گرفته شده بود (جیم تروپ^۱ در دهگانه) مفتخر می کرد. در شکل ۸، پادشاه در حال دادن جایزه است. شاهزاده مدالهای نقره و برادرش چارلز^۲ (شکل ۸) مدالهای برنز را توزیع کرد. یکی از داوران، هر یک از سه قهرمان اول تا سوم را با ذکر رشته ورزشی و نام آنها با صدای بلند می خواند. قهرمانان پس از اعلام داور، برای گرفتن جایزه جلو می رفتند. اولین بار دیپلم شرکت در مسابقات، به مراسم توزیع مدال اضافه شد تا یادآور شرکت ورزشکاران در مسابقات المپیک باشد (شکل ۶) (۹، ۷).

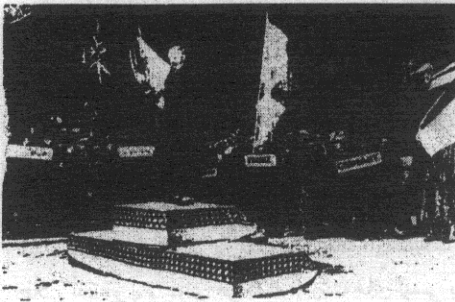
المپیک آنتورپ (۱۹۲۰)

از مراسم توزیع مدال در المپیک ۱۹۲۰ تصویری از منابع یافت نشده است، ولی در گزارشهای رسمی آمده است که جوایز در زمانهای متفاوتی توزیع شدند. همچنین توزیع جوایز در بیشتر رشته های ورزشی بوده است که مهم ترین آنها در حضور پادشاه قبل از عزیمت وی به برزیل با اظهار تبریک به ورزشکاران برنده انجام شد. برای اولین بار در بازیهای المپیک، یک مدال طلا، نقره و برنز برای هر کدام از رشته های تیمی با دیپلم افتخار برای هر تیم اعطا شد. اما برخلاف المپیک استکهلم، تنها پرچم ملی برنده مدال طلا برافراشته شد. این رویداد، بانواخته شدن سرود ملی برنده مدال طلا همراه بود. برای اولین بار نیز برندگان مقام اول تا سوم روی جایگاهی کم ارتفاع قرار گرفتند و مدال خود را دریافت کردند؛ جایگاهی شبیه سکوی امروزی با این تفاوت که هر سه جایگاه در یک سطح قرار داشت^۳ (۱۱ و ۴).

**مراسم پیروزی از المپیک لوس آنجلس
 (۱۹۳۲) تا آتن (۲۰۰۴)**

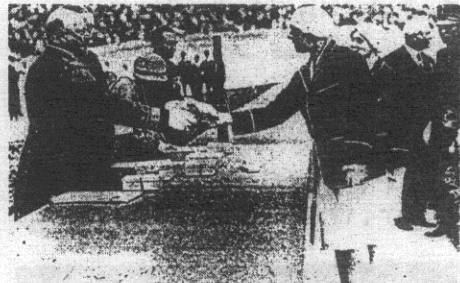
از المپیک لوس آنجلس تا آخرین المپیک در آتن، توزیع مدالها تقریباً به روش یکسانی و با استفاده از سکو انجام شده است. بعد از المپیک ۱۹۲۸ آمستردام، منشور جدیدی که در کنگره ۱۹۳۰ برلین به تصویب رسیده بود، در پایان همان سال منتشر شد. در این منشور آمده بود که «برندگان باید در لباس ورزشی خود جایزه را دریافت کنند» (۱۹۳۰ - IOC). بعد از کنگره ۱۹۳۰، به تدریج برای برگزاری یکنواخت مراسم پیروزی، اقداماتی انجام گرفت.

برگزار کنندگان سومین المپیک زمستانی سال ۱۹۳۲، در لیک پلیس آمریکا مدالها را به روش متفاوتی توزیع کردند. سه سکوی خاص که با پرچم پوشیده شده بود، در مقابل داوران روی یخ قرار داده شد. زمانی که نام قهرمان خوانده شد، برندگان سه

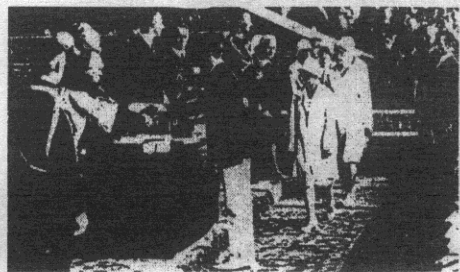

شکل ۱۰. مراسم پیروزی با استفاده از سکو برای اولین بار *** در المپیک زمستانی ۱۹۳۲ لیک پلیس آمریکا

سرود ملی قهرمان المپیک نواخته شد. توزیع مدالها در رشته های گوناگون ورزشی در مراسم اختتامیه انجام گرفت.

شکل ۸. المپیک آمستردام*

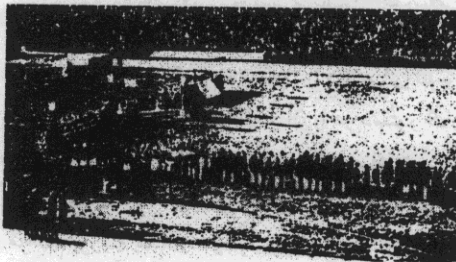
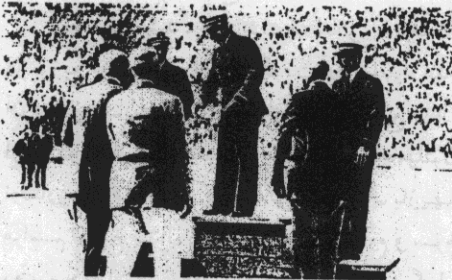
شکل ۹. ملکه و شوهرش در حال توزیع جوایز در المپیک آمستردام ۱۹۲۸**

در این مراسم، ملکه وظیفه توزیع مدالهای طلا، شوهرش مدالهای نقره و رئیس IOC آقای بایلت لتور^۱ مدالهای برنز را بر عهده داشتند. برندگان و قهرمانان به سمت میز مخصوص جوایز می رفتند که تقریباً هم سطح با جایگاه قهرمانان قرار داشت و مدالهای خود را دریافت می کردند. برای اولین بار در این بازیها بود که مدالها به طور جداگانه ای برای هر رشته ورزشی در محل برگزاری آن رشته، غیر از استادیوم اصلی توزیع شدند. در المپیک زمستانی ۱۹۲۸ موریتس نیز، همین روند در مراسم پایانی به اجرا در آمد (۱۰).

1. Baillet Latovr

* از منبع شماره ۱۲
 ** از منبع شماره ۱۲
 *** از منبع شماره ۱۳

شد. برای رشته هایی مانند شنا، تیراندازی، قایقرانی و سوارکاری که در پایان هفته دوم پایان یافته بودند مراسم توزیع مدال در روز مراسم اختتامیه برگزار شد. در مراسم توزیع مدال که استفاده از سکو مهم ترین بخش آن به شمار می رود، از المپیک لوس آنجلس آغاز شده است و تا المپیک ۱۹۵۶، بخشهای متفاوت دیگری چون افراد توزیع کننده، محل توزیع مدال، مکان توزیع مدال و برافراشته شدن پرچم و سرود ملی همچنان برگزار می شد. ولی از المپیک ۱۹۵۶ تاکنون، براساس نتایج جلسه ۱۹۴۸ به شکل یکنواختی در آمده است.

شکل ۱۱. مراسم پیروزی در المپیک لوس آنجلس
(۱۹۳۲)*

1. Avery Brundage

* از منبع شماره ۱۱

مقام اول، دوم و سوم روی سکو قرار می گرفتند. قهرمان مسابقه در بالاترین سطح سکو در وسط، مقام دوم در سمت راست قهرمان و مقام سوم در سمت چپ وی روی سکوهایی در سطح پایین تر ایستادند. همراه با نواختن سرود ملی کشور قهرمان مسابقه، رئیس IOC و اوری براندج^۱ رئیس کمیته ملی المپیک آمریکا مدالها را با گفتن تبریک به برندگان توزیع کردند (۱۰). در المپیک تابستانی لوس آنجلس، تقریباً همین روند با اندکی تفاوت در زمان و مکان توزیع جوایز اجرا شد. بعد از هر مسابقه در استادیوم المپیک، برندگان اول تا سوم به محل استقرار سکوهای توزیع مدال آورده شدند که در مقابل تریبون مقامات قرار داشت. قهرمان مسابقه در وسط سکو ایستاد که مقداری از دو سکوی دیگر بلندتر بود و نفر دوم و سوم در سمت راست و چپ وی قرار گرفتند، به طوری که در مقابل پرچم قرار گیرند که روی اسکور بورد نصب شده بود. در این مراسم از همه شرکت کنندگان درخواست شد که به پاخیزند و در مقابل پرچم بایستند، در این زمان گوینده اعلام می کرد: «مراسم پیروزی المپیک». سپس نتایج را اعلام می کرد. به دنبال آن، سرود ملی قهرمان اول نواخته می شد و پرچمهای ملی مقامهای اول، دوم و سوم به طور همزمان، زمانی که نتایج بر روی اسکور بورد پدیدار می شدند، بالا می رفت. در این المپیک، رئیس IOC به همراه دو نفر از مقامات کمیته ملی المپیک مدالها را به قهرمانان اهدا کردند. (کمیته برگزاری المپیک لوس آنجلس، ۱۹۳۲)، (۱۰، ۳، ۱، ۲).

این مراسم دارای ویژگیهای بود که در بازیهای بعدی المپیک به صورت معیار و استاندارد درآمدند. مراسم پیروزی برای رشته هایی که خارج از استادیوم در لوس آنجلس برگزار شده بودند، در عصر همان روز برای توزیع مدال در داخل استادیوم سازماندهی

نتیجه گیری

مراسم توزیع مدال با استفاده از سکو به سختی قابل تغییر است و به نظر می رسد که این روش در طول ۶۰ سال گذشته به صورت یک سنت مقبول در آمده است و کسی جرأت تغییر و نوآوری در آن را ندارد. بر خلاف مراسم افتتاحیه و اختتامیه که نوآوری و ابتکار در شکل برگزاری به چشم می خورد، مراسم پیروزی از اصول پذیرفته شده ای پیروی می کند. این مراسم با جزئیات در اولین منشور المپیک سال ۱۹۴۹، بعد از چند طرح مقدماتی و پیش نویس در این مورد براساس نتایج جلسه سال ۱۹۴۸ تشریح شده است (۳، ۱۱).

آنچه گفته نشد، این است که سکوی قهرمانان در توزیع مدال از کجا نشأت گرفت. در واقع، ایده آن در تابستان ۱۹۳۰ هنگام مراسم توزیع مدال اولین دوره بازیهای سلطنتی انگلستان در هامپلتون اونتاریو گرفته شد. بایلت لی تور در آن بازیها مراسم توزیع مدال را برای مقام اول، دوم و سوم روی سکوهایی شبیه المپیک لوس آنجلس برگزار کرد. وی بعداً این نوع مراسم پیروزی با سکو رابه زاک فارمر^۱ دبیر کمیته برگزاری بازیهای لوس آنجلس پیشنهاد کرد و فارمر آن را در دستور کار کمیته قرار داد که تاکنون نیز در حال اجراست.

از سال ۱۹۵۶ تاکنون، هیچ تغییر عمده ای در مراسم توزیع مدال به وجود نیامده است و فقط با تغییرات جزئی در شکل اجرا، در حال برگزاری است. برای مثال در المپیک آتن، علاوه بر اجرای مراسم قبلی، حلقه هایی از زیتون بر سر قهرمانان اول، دوم و سوم نهاده شد. مراسم پیروزی با جزئیات و به طور مشروح در منشور المپیک آمده است که تقریباً از ۱۹۵۶ تاکنون به یک شکل است. ویژگی عمده مراسم پیروزی سال ۱۹۳۲، استفاده

از سکو بود که تا به امروز نیز اجرا می شود، همچنین مراسم پیروزی که در تمام موارد اجرایی به یک شکل اجرا می شود.

دستور العمل برگزاری مراسم پیروزی

مراسم پیروزی باید طبق توافق نامه IOC انجام گیرد. مدالها و دیپلمهای افتخار را باید کمیته برگزاری بازیهای المپیک تهیه کند و برای توزیع در اختیار برگزار کنندگان قرار دهد. مدالها در طول بازیهای المپیک توزیع می شوند که این کار را رئیس IOC (یا عضو برگزیده او) همراه با رئیس فدراسیون بین المللی مربوط به آن رشته به عهده دارد و در صورت امکان، بلافاصله بعد از برگزاری مسابقه در محلی که رقابتها برگزار می شوند، به شکل زیر انجام می شود.

قهرمانانی که مقام اول، دوم و سوم را کسب کرده اند، با لباس رسمی یا لباس ورزشی در محل خاص خود روی سکویی می ایستند که در مقابل مقامات رسمی قرار دارد. سکوی قهرمان اول بالاتر از محل نفر دوم است که در سمت راست او قرار دارد و مقام سوم در سمت چپ او می ایستد. نام آنها به همراه رتبه ایشان اعلام می شود. پرچم قهرمان برنده در وسط و پرچم مقام دوم و سوم در سمت راست و سمت چپ پرچم وسط و در مقابل استادیوم برافراشته می شوند. همراه با افراشته شدن پرچم، خلاصه ای از سرود ملی کشور نفر اول نواخته می شود. افراد اول تا سوم باید رو به پرچم بایستند.

ورزشکارانی که مقامهای چهارم، پنجم، ششم، هفتم و هشتم را کسب کرده اند نیز، دیپلم

1. Zack farmer

می‌کند. سایر اعضای این تیمها (که حتی در یک مسابقه ورزشی هم در طول بازیها شرکت نکرده‌اند) تنها دیپلم افتخار دریافت می‌کنند. اعضای تیمهای شرکت کننده که مقامهای چهارم، پنجم، ششم، هفتم و هشتم را کسب کرده‌اند، دیپلم افتخار دریافت می‌کنند. اگر یک ورزشکار المپیک محروم (دیسکالیفه) شود، مدال یا مدالها و دیپلم افتخار یا دیپلمهای افتخار او باید به IOC برگردانده شوند(۳).

افتخار بدون مدال دریافت می‌کنند. در شرایط مساوی، برای مقام اول، دوم و سوم، هر ورزشکار حق دریافت یک مدال و دیپلم افتخار را دارد. برای بازیهای تیمی و برای رشته‌های تیمی در سایر ورزشها، هر عضو برنده یک تیم که حداقل در یک مسابقه در طول بازیها شرکت داشته باشد، یک مدال طلا و دیپلم افتخار، هر عضو تیم دارای مقام دوم مدال نقره و دیپلم افتخار و هر عضو تیم دارای مقام سوم مدال برنز و دیپلم افتخار دریافت

منابع و مأخذ

۱. بهمنش، عطا. ۱۳۶۶. بازیهای المپیک، انتشارات کتاب سرا.
۲. بهمنش: عطا. ۱۳۷۹. بازیهای المپیک از آغاز تا امروز، انتشارات هاشمی.
۳. منشور المپیک. ۱۳۶۵. کمیته ملی المپیک.
4. Chalip, Laurence. (1991). The revival of the modern Olympic Games. 31 st . session. IOA: 5-14
5. Chrysaphes, I. 1930. The modern Olympic Games. Athenes. 94: 102-164.
6. David E. Martin, Roger. W. H Gynn. (2000). The Olympic Marathon. Human kinetic press: 20-32.
7. Guttman, A. (1994). The Olympics: A history of the modern Games . Champaign: 150-164.
8. Kamper E, and B Mallon. (1992). The golden book of the Olympic Games . 75-94.
9. Killanin L., and Rodda. (1979). The Olympic Games. New York: Collier . books: 3-15.
10. Miquel de moragas, John Macaioon and montserrat Llines, Editors (1995). Olympic Ceremonies, International symposium on Olympic) . Ceremonies, Barcelona - Lausanne: 144-182.
11. Schaap, R. (1963). An illustrated history of the Olympics. New York . Benhill press, ltd. 30, 42: 56-164.
12. Wallechilnsky, D. (1996). The complete book of the summer Olympics . 120-143.
13. Young, David. (1992). A new history of the Modern Olympic Reviral. 1st . session IOA: 15-29.